

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.

27 MAART 1972

BEGROTING VAN PENSIOENEN

voor het begrotingsjaar 1972.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER BOEYKENS.

DAMES EN HEREN,

Er zij in de eerste plaats aan herinnerd dat de uitgaven, waarvoor kredieten zijn uitgetrokken op de begroting van pensioenen, door verscheidene departementen geordonnanceerd worden. In de tabel die als bijlage bij de begroting is gevoegd, staan de verschillende betrokken departementen trouwens vermeld.

Afgezien van de « afzonderlijke sectie », waarin de artikelen van de vroegere begroting voor orde zijn opgenomen (met name die welke betrekking hebben op de ontvangsten en uitgaven inzake overlevingspensioenen), bedragen de op de begroting van pensioenen voor het begrotings-

(1) Samenstelling van de Commissie:

Voorzitter: de heer Dequae.

A. — Leden: de heren Bertrand (Alfred), Chabert, d'Alcantara, Dequae, Desmarests, De Vidts, Michel, Parisis. — de heren Boeykens, Dehousse, Deruelles, Detiège, Mangelschots, Remacle (Marcel), Scokaert. — de heren Damseaux, De Clercq (Willy), Defraigne, Waltiel. — de heren Defosset, Gol. — de heren Geerinck, Van der Elst.

B. — Plaatsvervangers: de heren Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — de heren Gondry, Tibbaut, Vanijlen, Van Daele. — de heren Grootjans, Poswick. — de heer Persoons. — de heer Oluerts.

Zie:

4-III (1971-1972):

— N° 1: Begroting.

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.

27 MARS 1972

BUDGET DES PENSIONS

pour l'année budgétaire 1972.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. BOEYKENS.

MESDAMES, MESSIEURS,

Il convient de rappeler tout d'abord que les dépenses pour lesquelles des crédits sont inscrits au budget des pensions sont ordonnancées par plusieurs départements. Le tableau annexé au budget mentionne d'ailleurs les différents départements concernés.

Compte non tenu de la « section particulière » qui reprend les anciens articles du budget pour ordre (notamment ceux relatifs aux recettes et aux dépenses en matière de pensions de survie), le montant des crédits prévus au budget des pensions pour l'année budgétaire 1972 s'élève

(1) Composition de la Commission:

Président: M. Dequae.

A. — Membres: MM. Bertrand (Alfred), Chabert, d'Alcantara, Dequae, Desmarests, De Vidts, Michel, Parisis. — MM. Boeykens, Dehousse, Deruelles, Detiège, Mangelschots, Remacle (Marcel), Scokaert. — MM. Damseaux, De Clercq (Willy), Defraigne, Waltiel. — MM. Defosset, Gol. — MM. Geerinck, Van der Elst.

B. — Suppléants: MM. Duerinck, Peeters, Plasman, Vandamme (Fernand). — MM. Gondry, Tibbaut, Vanijlen, Van Daele. — MM. Grootjans, Poswick. — M. Persoons. — M. Oluerts.

Voir:

4-III (1971-1972):

— N° 1: Budget.

jaar 1972 uitgetrokken kredieten 40 232,2 miljoen tegenover 36 547,1 miljoen voor de aangepaste begroting voor 1971.

Die kredieten stijgen dus met 3 685,1 miljoen frank of 10,1 % ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1971.

Per sectie vallen de kredieten, uitgetrokken op de begroting van pensioenen voor 1972, als volgt uiteen :

Sectie I : Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen : 14 477,2 miljoen frank.

Sectie II : Oorlogspensioenen, -renten en -vergoedingen : 6 924,8 miljoen frank.

Sectie III : Rijkstegemoetkoming in de verschillende regelingen inzake sociale pensioenen : 18 830,2 miljoen frank.

* * *

De kredieten, uitgetrokken op de begroting van pensioenen voor het begrotingsjaar 1972, bedragen 40 232 168 000 F, d.i. 11 % van het totaal der kredieten ingeschreven op de verschillende begrotingen.

Het ware interessant het aantal gepensioneerden in de verschillende sectoren te kennen om zich een idee te vormen van hun verhouding ten opzichte van de totale bevolking.

Antwoord van de Staatssecretaris voor Begroting :

Het is onmogelijk te weten hoeveel gepensioneerden er in totaal zijn voor de verschillende pensioenregelingen waarvoor kredieten zijn uitgetrokken op de begroting van pensioenen. Alleen is bekend hoeveel pensioenen onder die verschillende regelingen vallen en dat getal ligt hoger dan het totale aantal gepensioneerden, aangezien één persoon verscheidene pensioenen kan genieten die onder verschillende regelingen vallen.

I. — Aantal pensioenen in de verschillende regelingen (toestand op 31 december 1971).

A. — Overheidspensioenen ten laste van de begroting van pensioenen :

— rustpensioenen	87 197
— overlevingspensioenen	52 728

Totaal	139 925
---------------	---------

B. — Oorlogspensioenen en -renten :

— oorlog 1914-1918	238 419
— oorlog 1940-1945	244 018

Totaal	482 437
---------------	---------

C. — Invaliditeitspensioenen :

— van mijnwerkers	43 814
— van militairen in vreedstijd	11 576

Totaal	55 390
---------------	--------

à 40 232,2 millions de francs contre 36 547,1 millions de francs pour le budget ajusté de 1971.

L'accroissement des crédits atteint donc 3 685,1 millions de francs ou 10,1 % par rapport au budget ajusté de 1971.

Par section, les crédits au budget des pensions pour 1972 se subdivisent comme suit :

Section I : Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires : 14 477,2 millions de francs.

Section II : Pensions, rentes et allocations de guerre : 6 924,8 millions de francs.

Section III : Intervention de l'Etat dans les différents régimes de pensions sociales : 18 830,2 millions de francs.

* * *

Le montant des crédits inscrits au budget des pensions pour l'année budgétaire 1972 s'élève à 40 232 168 000 F, soit 11 % de l'ensemble des crédits inscrits aux différents budgets.

Il serait intéressant de connaître le nombre de pensionnés dans tous les secteurs afin d'avoir une idée de la proportion qu'ils représentent par rapport à la population totale.

Réponse du Secrétaire d'Etat au Budget :

Il n'est pas possible de connaître le nombre total des pensionnés pour l'ensemble des régimes de pension pour lesquels des crédits sont inscrits au budget des pensions. Seul le nombre des pensions relevant des différents régimes est connu et celui-ci est supérieur au nombre total des pensionnés, étant donné qu'une même personne peut bénéficier de plusieurs pensions relevant de régimes différents.

I. — Nombre de pensions dans les différents régimes (situation au 31 décembre 1971).

A. — Pensions du secteur public à charge du budget des pensions :

— pensions de retraite	87 197
— pensions de survie	52 728

Total	139 925
--------------	---------

B. — Pensions et rentes de guerre :

— guerre 1914-1918	238 419
— guerre 1940-1945	244 018

Total	482 437
--------------	---------

C. — Pensions d'invalidité :

— des ouvriers mineurs	43 814
— des militaires du temps de paix ...	11 576

Total	55 390
--------------	--------

<p>D. — Werknemerspensiolen (inclusief de bedienden- en arbeiderspensiolen volgens de regeling van vóór het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967) :</p> <p>— rustpensiolen ... .. 392 615</p> <p>— overlevingspensiolen ... .. 213 743</p> <p>— samengevoegde rust- en overlevingspensiolen ... .. 74 241</p> <p>— mijnwerkerspensiolen (regeling van vóór het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967) ... .. 47 537</p> <p>— zeeliedenpensiolen (regeling van vóór het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967) ... .. 1 902</p> <hr/> <p>Totaal ... .. 730 038</p> <p>E. — Werknemerspensiolen voor gemengde loopbanen :</p> <p>— rustpensiolen ... .. 197 391</p> <p>— overlevingspensiolen ... .. 38 395</p> <hr/> <p>Totaal ... .. 235 786</p> <p>F. — Pensiolen van de zelfstandigen :</p> <p>— rustpensiolen ... .. 89 779</p> <p>— overlevingspensiolen ... .. 48 003</p> <p>— samengevoegde rust- en overlevingspensiolen ... .. 9 798</p> <hr/> <p>Totaal ... .. 147 580</p> <p>G. — Gewaarborgd inkomen voor bejaarden (hier is alleen rekening gehouden met de gerechtigden die geen ander pensioen genieten) ... .. 32 772</p> <hr/> <p>Algemeen totaal ... .. 1 823 928</p> <p>Bevolking van het Rijk op 31 december 1970 : 9 690 991.</p> <p>II. — Aantal rustpensiolen in de verschillende regelingen (dus exclusief de oorlogspensiolen en -renten) : 1 329 915.</p> <p>Beroepsbevolking op 30 juni 1970 : 3 918 109.</p> <p style="text-align: center;">* * *</p> <p>In de regeringsverklaring wordt een minimum gezinspensiolen ten bedrage van 90 000 F in het vooruitzicht gesteld. Heeft dat geen terugslag op de begroting voor 1972 ?</p> <p><i>Antwoord van de Staatssecretaris voor Begroting :</i></p> <p>Thans wordt nagegaan hoe die maatregel eerlang ten uitvoer gelegd kan worden, doch de Regering heeft nog geen beslissing genomen met betrekking tot de datum van de inwerkingtreding van de nieuwe maatregelen.</p>	<p>D. — Pensions des travailleurs salariés (y compris les pensions des employés et des ouvriers dans le régime antérieur à celui de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967) :</p> <p>— pensions de retraite ... .. 392 615</p> <p>— pensions de survie ... .. 213 743</p> <p>— pensions cumulées de retraite et de survie ... .. 74 241</p> <p>— pensions des mineurs (régime antérieur à celui de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967) ... .. 47 537</p> <p>— pensions des marins (régime antérieur à celui de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967) ... .. 1 902</p> <hr/> <p>Total ... .. 730 038</p> <p>E. — Pensions des travailleurs salariés pour carrières mixtes :</p> <p>— pensions de retraite ... .. 197 391</p> <p>— pensions de survie ... .. 38 395</p> <hr/> <p>Total ... .. 235 786</p> <p>F. — Pensions des indépendants :</p> <p>— pensions de retraite ... .. 89 779</p> <p>— pensions de survie ... .. 48 003</p> <p>— pensions cumulées de retraite et de survie ... .. 9 798</p> <hr/> <p>Total ... .. 147 580</p> <p>G. — Revenu garanti aux personnes âgées (le nombre ne comprend que les bénéficiaires qui ne jouissent d'aucune autre pension) ... .. 32 772</p> <hr/> <p>Total général ... .. 1 823 928</p> <p>Population du Royaume au 31 décembre 1970 : 9 690 991.</p> <p>II. — Nombre de pensions de retraite dans les différents régimes (donc non compris les pensions et rentes de guerre) : 1 329 915.</p> <p>Population active au 30 juin 1970 : 3 918 109.</p> <p style="text-align: center;">* * *</p> <p>La déclaration gouvernementale prévoit la pension minimum de 90 000 F pour un ménage. Ces dispositions n'ont-elles pas de répercussion budgétaire en 1972 ?</p> <p><i>Réponse du Secrétaire d'Etat au Budget :</i></p> <p>Des études sont actuellement en cours en ce qui concerne la réalisation prochaine de cette mesure et le Gouvernement n'a pas encore pris de décision quant à la date d'entrée en vigueur des nouvelles dispositions.</p>
---	--

Het lijkt dan ook voorbarig reeds nu te antwoorden op de vraag of een eventuele weerslag op de begroting voor 1972 moet worden verwacht.

De Regering bevestigt evenwel haar wil deze nieuwe maatregel ten uitvoer te leggen op een zo dicht mogelijk bij 1 januari 1973 gelegen datum.

Sectie I. Burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen.

Over deze sectie heeft de Staatssecretaris voor Begroting de volgende toelichting verstrekt :

Voor de burgerlijke, kerkelijke en militaire pensioenen bedragen de globale kredieten, uitgetrokken op de begroting van pensioenen voor 1972, 14 477,2 miljoen frank tegenover 13 573,2 miljoen frank op de aangepaste begroting voor 1971. Die kredieten stijgen dus met 904 miljoen frank of 6,7 % ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1971.

Die stijging van de kredieten vloeit voornamelijk voort uit de volgende oorzaken :

1° niet alleen het aantal rustpensioenen stijgt, maar ook het gemiddelde bedrag ervan, zulks ten gevolge van de algemene weddeverhoging in de overheidssector. Bovendien ligt het bedrag van de nieuwe pensioenen merkelijk hoger dan dat van de pensioenen die ingevolge het overlijden van de gerechtigden komen te vervallen;

2° in 1971 deed de financiële weerslag van het koninklijk besluit van 30 oktober 1970 tot verhoging van het maximumbedrag van bepaalde rustpensioenen vanaf 1 juli 1971 zich slechts voor zes maanden voelen; in 1972 daarentegen zal die verhoging van het begin tot het einde van het jaar moeten worden uitgekeerd;

3° de nieuwe voordelen die bij de wet van 8 juli 1970 aan invalide militairen uit vreedstijd en aan hun rechthebbenden vanaf 1 juli 1971 zijn toegekend, zullen in 1972 verschuldigd zijn over twaalf maanden in plaats van over zes in 1971; bovendien worden bij diezelfde wet nieuwe voordelen toegekend met ingang van 1 juli 1972;

4° de ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen brengt een voortdurende verhoging van de pensioenen met zich. De begroting van pensioenen voor 1972 is berekend op grond van het indexcijfer 142,5, volgens het bij de wet van 12 april 1960 bepaalde stelsel van koppeling aan het indexcijfer.

Bovendien zij opgemerkt dat bij het opmaken van de begroting van pensioenen voor 1972 geen rekening is gehouden met de perkwatie van de pensioenen van het personeel der overheidsdiensten, die op 1 april 1972 in het kader van de herwaardering van het openbaar ambt moet ingaan. De uit deze perkwatie voortvloeiende uitgaven zullen worden gedekt door een gedeelte van het op de begroting van het Ministerie van Financiën uitgetrokken provisioneel krediet van 14,5 miljard.

• • •

De Staatssecretaris heeft erop gewezen dat in artikel 01.03 van de begroting van het Ministerie van Financiën een kre-

Il semble dès lors prématuré de pouvoir dire à présent si une répercussion budgétaire doit éventuellement être attendue en 1972.

Le Gouvernement confirme cependant sa volonté de faire entrer en vigueur cette nouvelle mesure à la date la plus rapprochée du 1er janvier 1973.

Section I. Pensions civiles, ecclésiastiques et militaires.

Concernant cette section, le Secrétaire d'Etat au Budget a donné les explications suivantes :

Pour les pensions civiles, ecclésiastiques et militaires, les crédits globaux inscrits au budget des pensions pour 1972 s'élèvent à 14 477,2 millions de francs contre 13 573,2 millions de francs au budget ajusté de 1971. L'augmentation des crédits atteint donc 904 millions de francs ou 6,7 % par rapport au budget ajusté de 1971.

Cette augmentation des crédits résulte en ordre principal, des causes suivantes :

1° à l'accroissement du nombre de pensions de retraite s'ajoute l'augmentation du montant moyen de celles-ci due au relèvement du niveau général des rémunérations de la fonction publique. De plus, le montant des pensions nouvelles est sensiblement supérieur à celui des pensions qui s'éteignent par suite du décès des titulaires;

2° en 1971, la répercussion financière de l'arrêté royal du 30 octobre 1970 majorant le taux minimum de certaines pensions de retraite avec effet au 1er juillet 1971 ne portait que sur 6 mois; en 1972, par contre, cette majoration sera due pour 12 mois;

3° les avantages nouveaux accordés par la loi du 8 juillet 1970 aux militaires invalides du temps de paix et à leurs ayants droit à partir du 1er juillet 1971 porteront sur 12 mois en 1972, alors qu'en 1971 leur répercussion n'intervenait que pour 6 mois; en outre, de nouveaux avantages seront accordés par cette même loi à partir du 1er juillet 1972;

4° l'évolution de l'indice des prix à la consommation entraîne une hausse constante des pensions. Le budget des pensions pour l'année budgétaire 1972 a été calculé à l'indice 142,5 du régime de liaison fixé par la loi du 12 avril 1960.

Il y a lieu de souligner, en outre, que pour l'élaboration du budget des pensions pour 1972, il n'a pas été tenu compte de la péréquation des pensions du personnel des services publics à réaliser au 1er avril 1972 dans le cadre de la revalorisation de la fonction publique. Les dépenses qui découlent de cette péréquation seront couvertes par une quote-part dans le crédit provisionnel de 14,5 milliards inscrit au budget du Ministère des Finances.

• • •

Le Secrétaire d'Etat vient d'évoquer l'article 01.03 du budget du Ministère des Finances qui comporte un crédit

diet van 14,5 miljard voorkomt ter dekking van de uit de sociale programmatie voor het openbaar ambt voortvloeiende lasten voor de gezamenlijke begrotingen.

Hoe groot is het voor de revalorisatie der pensioenen bestemde deel van dat krediet?

De Staatssecretaris voor Begroting antwoordt dat, aangezien voor talrijke graden nog geen nieuwe weddeschalen zijn vastgesteld, het niet mogelijk is de kosten van de revalorisatie der pensioenen per 1 april 1972 vast te stellen. Er zij opgemerkt dat een verhoging met 1 % van alle rustpensioenen ten laste van de Schatkist in totaal 11.500.000 F meer per maand zal vergen tegen het huidige indexcijfer 106,12.

* * *

In het verantwoordingsprogramma komt onder artikel 11.07.1 « Justice » een krediet van 5.000 F voor, dat bestemd is om de uitgaven te dekken i.v.m. de tegemoetkomingen welke worden toegekend voor kosten voor laatste ziekte en begrafenis van gepensioneerde magistraten, ambtenaren en beamten van de diverse diensten die onder het Departement van Justitie ressorteren.

Zou het mogelijk zijn nadere bijzonderheden te bekomen met betrekking tot de aard van die tegemoetkomingen, de wijze van toekenning en de gerechtigden?

De Staatssecretaris merkt op dat de tegemoetkomingen als bedoeld bij artikel 11.07.1 b), worden toegekend op verzoek van de betrokkenen bij beslissing van de Minister van Justitie, na onderzoek omtrent de bestaansmiddelen en omtrent de gegrondheid van het verzoek.

Die tegemoetkomingen worden slechts toegekend aan gewezen personeelsleden van het Ministerie van Justitie die hun dienst hebben moeten verlaten zonder recht te hebben op een pensioen of die een bescheiden pensioen genieten. Als gevolg van de ontwikkeling van de wetgeving, zowel inzake sociale zekerheid als inzake pensioenen, wordt de toekenning van dergelijke tegemoetkomingen steeds zeldzamer. Over de jaren 1970 en 1971 is geen enkele nieuwe tegemoetkoming verleend.

* * *

Op de bladzijden 53 en 54 van de begroting van Pensioenen voor 1972 staan tabellen met de indeling van de burgerlijke en militaire rustpensioenen per tranche van 25.000 F.

Voor pensioenen boven 400.000 F wordt geen indeling gegeven. Gaarne kreeg men ook voor die pensioenen de indeling per tranche van 25.000 F.

Antwoord van de Staatssecretaris voor Begroting :

De tabellen op de bladzijden 53 en 54 met de indeling van de burgerlijke en militaire rustpensioenen per tranche van 25.000 F hebben betrekking op de toestand op 1 juli 1971 en het is onmogelijk de toestand, zoals hij toen was, thans te reconstrueren.

Aangezien die indeling werd gemaakt voor alle burgerlijke pensioenen beneden 500.000 F, geven wij ze in de onderstaande tabel voor de pensioenen van 400.001 tot 500.000 F; wij vermelden ook het aantal pensioenen van meer dan 500.000 F. De nodige maatregelen werden getroffen opdat in de toekomst een volledige tabel wordt gepubliceerd in het parlementair document dat de begroting van pensioenen bevat.

de 14,5 milliards destiné à couvrir, pour l'ensemble des budgets, les charges à résulter de la programmation sociale de la fonction publique.

A combien s'élève dans ce crédit, la part destinée à couvrir la revalorisation des pensions ?

Le Secrétaire d'Etat au Budget a répondu que les nouveaux barèmes n'étant pas encore fixés pour de nombreux grades, il n'est pas possible d'établir le coût de la revalorisation des pensions au 1er avril 1972. A toutes fins utiles, on peut signaler qu'une majoration de 1 % de toutes les pensions de retraite à charge du Trésor public entraînera une dépense mensuelle globale supplémentaire de 11.500.000 F à l'indice actuel 106,12.

* * *

Au programme justificatif, à l'article 11.07.1 « Justice » figure un crédit de 5.000 F destiné à couvrir les dépenses relatives à des secours à accorder pour frais de dernière maladie et de funérailles de magistrats, fonctionnaires et agents salariés à la retraite des divers services ressortissant au Département de la Justice.

Pourrait-on obtenir des précisions quant à la nature de ces secours, les modalités d'octroi et les bénéficiaires ?

Le Secrétaire d'Etat fait observer que les secours visés à l'article 11.07.1 b) sont octroyés à la demande des intéressés par décision du Ministre de la Justice, après enquête sur les ressources et sur le bien-fondé de la demande.

Ces secours ne sont accordés qu'à des anciens membres du personnel du Ministère de la Justice qui ont dû quitter le service sans avoir droit à une pension ou qui bénéficient d'une pension modeste. Par suite de l'évolution de la législation, tant en matière de sécurité sociale qu'en matière de pensions, l'octroi de tels secours est de plus en plus rare. Pour les années 1970 et 1971 aucun secours nouveau n'a été accordé.

* * *

Aux pages 53 et 54 du budget des Pensions pour 1972, figurent des tableaux donnant la répartition des pensions de retraite civiles et militaires par tranches de 25.000 F.

Aucune répartition n'est faite pour les pensions au-delà de 400.000 F. Pourrait-on obtenir également la répartition de ces pensions par tranches de 25.000 F.

Réponse du Secrétaire d'Etat au Budget.

Les tableaux figurant aux pages 53 et 54, relatifs à la répartition par tranches de 25.000 F des pensions de retraite civiles et militaires se rapportent à la situation au 1er juillet 1971, et il n'est pas possible actuellement de reconstituer cette situation.

Toutefois, cette répartition ayant été établie pour toutes les pensions civiles inférieures à 500.000 F, le tableau ci-après donne la répartition de ces pensions de 400.001 à 500.000 F, ainsi que le nombre de pensions supérieures à ce dernier montant. Les dispositions nécessaires ont été prises pour qu'à l'avenir un tableau complet soit publié au document parlementaire contenant le budget des pensions.

*Indeling van de burgerlijke pensioenen
van meer dan 400 000 F, per tranche van 25 000 F.*

*Décomposition du nombre des pensions civiles,
supérieures à 400 000 F, par tranches de 25 000 F.*

	Van 400 001 tot 425 000	Van 425 001 tot 450 000	Van 450 001 tot 475 000	Van 475 001 tot 500 000	Meer dan 500 000 F	Totaal	
	De 400 001 à 425 000	De 425 001 à 450 000	De 450 001 à 475 000	De 475 001 à 500 000	Au- dessus de 500 000	Total	
a) Rijksambtenaren en -personeel, onder- wijzend personeel van het Rijk en ma- gistraten	152	183	96	48	438	917	a) fonctionnaires et agents de l'Etat, personnel enseignant de l'Etat et magistrats.
b) personeel van het gesubsidieerd vrij on- derwijs	6	1	2	1	1	11	b) personnel de l'enseignement libre subventionné.
c) geestelijken	—	—	—	—	—	—	c) clergé.
d) nog uit te betalen	5	3	2	5	39	54	d) avenir.
Totaal	163	187	100	54	478	982	Totaux.

* * *

Tot slot van de bespreking van Sectie I wordt mede-
gedeeld dat het totale maandelijkse bedrag van de aan de
pleitbezorgers uitgekeerde pensioenen tegen het huidige
indexcijfer 106,16 op 1 maart 1972 3 571 231 F bedroeg.

Sectie II. Oorlogspensioenen.

Alvorens de bespreking van deze sectie wordt aangevat,
geeft de Staatssecretaris voor Begroting volgende uiteen-
zetting :

De globale kredieten voor 1972 voor de oorlogspensioe-
nen, -renten en -vergoedingen belopen 6 924,8 miljoen
tegenover 6 580,5 miljoen voor de aangepaste begroting
voor 1971. De stijging bedraagt dus 344,3 miljoen, of 5,2 %
ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1971.

Die verhoging vloeit in hoofdzaak voort uit :

- 1° de stijging van het indexcijfer der consumptieprijzen;
- 2° het groter aantal personen die recht hebben op rente
voor de oorlog 1940-1945;
- 3° de nieuwe voordelen die zijn toegekend in het kader
van de in overleg met de meest representatieve verenigingen
opgestelde programmatie ten gunste van de slachtoffers van
de vaderlandse plicht en de burgerlijke oorlogsslachtoffers.
Voor de slachtoffers van de vaderlandse plicht is die pro-
grammatie van toepassing geworden bij de wet van 8 juli
1970 en voor de burgerlijke oorlogsslachtoffers bij de wet
van 23 december 1970. De hieronder volgende gegevens il-
lustreren de weerslag ervan op de begroting voor 1972 :

a) de verschillende in de loop van het jaar 1971 toege-
kende verhogingen van de pensioenbedragen zullen voor het
gehele jaar 1972 verschuldigd zijn, terwijl dit in 1971 slechts
voor een deel van het dienstjaar het geval was. Bovendien
zijn vanaf 1 juli 1972 nieuwe verhogingen van de pensioen-
bedragen in het vooruitzicht gesteld;

* * *

En conclusion de la discussion au sujet de la Section I,
il a été signalé que le montant mensuel global des pensions
payées aux avoués s'élevait au 1er mars 1972 à 3 571 231 F
à l'indice actuel de 106,12.

Section II. Pensions de guerre.

Avant d'entamer l'examen de cette section, le Secrétaire
d'Etat au Budget a fait l'exposé suivant :

Pour les pensions, rentes et allocations de guerre, les cré-
dits globaux pour 1972 s'élèvent à 6.924,8 millions de francs
contre 6 580,5 millions de francs au budget ajusté de 1971.
L'augmentation des crédits atteint donc 344,3 millions de
francs, ou 5,2 % par rapport au budget ajusté de 1971.

Cette augmentation provient en ordre principal des fac-
teurs suivants :

- 1° la hausse de l'indice des prix à la consommation;
- 2° l'augmentation du nombre de bénéficiaires des rentes
de la guerre 1940-1945;
- 3° les avantages nouveaux accordés dans le cadre de la
programmation établie en accord avec les associations les
plus représentatives, en faveur des victimes du devoir pa-
triotique et des victimes civiles de la guerre. Cette program-
mation a été mise en œuvre par la loi du 8 juillet 1970 en
faveur des victimes du devoir patriotique et par la loi du 23
décembre 1970 pour les victimes civiles de la guerre. La
répercussion sur le budget pour 1972 est illustrée par les
quelques éléments ci-après :

a) les différentes majorations des taux de pensions ac-
cordées dans le courant de l'année 1971 seront dues pour
l'année entière en 1972, alors qu'en 1971 elles ne portaient
que sur une partie de l'exercice. En outre, de nouvelles
majorations du taux des pensions sont prévues à partir
du 1er juillet 1972;

b) de invoering, vanaf 1 januari 1972, van een stelsel van verminderd pensioen ten voordele van bepaalde weduwen van oorlogsinvaliden 1940-1945 wier overlijden niet te wijten is aan de oorlogsinvaliditeit;

c) de pensioenen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers werden gekoppeld aan die van de militaire slachtoffers volgens een constante verhoudingscoëfficiënt. De verhoging van deze coëfficiënt op 1 april 1971 geldt slechts voor drie trimesters van het jaar 1971 en voor het hele dienstjaar 1972; bovendien zal die coëfficiënt op 1 april 1972 nogmaals verhoogd worden;

d) vanaf 1 januari 1972 wordt de berekeningswijze die thans in de regeling voor de militaire pensioenen geldt voor de berekening van de meervoudige invaliditeit, eveneens toegepast op de burgerlijke invaliden van de twee oorlogen;

4° Inschrijving van een provisioneel krediet van 100 miljoen frank met het oog op de toekenning van nieuwe voordelen aan de oorlogsslachtoffers in de loop van het jaar 1972.

Samenvattend kunnen wij besluiten met erop te wijzen dat het beleid ten voordele van de oorlogsslachtoffers in 1972 gekenmerkt is door de twee volgende aspecten :

a) enerzijds werd in de gewone artikelen de toekenning opgenomen van de voordelen die voortvloeien uit de tranche voor 1972 van de programmatie 1968-1972;

b) anderzijds is in artikel 41.41 een provisioneel krediet opgenomen van 100 miljoen, dat de Regering de mogelijkheid moet bieden in 1972 aan de oorlogsslachtoffers nieuwe voordelen toe te kennen die verder reiken dan hetgeen in de tranche 1972 van de programmatie vastgesteld was. De Regering wil zodoende haar onafgebroken zorg gestand doen om het lot van onze meest verdienstelijke landgenoten die door de oorlog beproefd werden, te verbeteren. Zij koestert het voornemen om in nauwe samenwerking met de representatieve verenigingen van de oorlogsslachtoffers, spoedig van wal te steken met de verdeling van dit provisioneel krediet, dat als het ware vooruitloopt op de nieuwe programmatie die de Regering vanaf 1973 ten uitvoer wil leggen.

Volledigheidshalve dient er echter op gewezen te worden dat de verschillende verhogingen gedeeltelijk gecompenseerd worden door de daling van het aantal uit hoofde van de oorlog 1914-1918 toegekende pensioenen en renten, en in een mindere mate, door de daling van het aantal pensioenen toegekend aan invaliden en ascendenten van invaliden van de oorlog 1940-1945.

Deze compensatie speelt echter slechts ten dele, aangezien het Rijk de vaste annuïteiten bepaald door het plan voor de financiering van de bedoelde pensioenen, moet blijven betalen.

• • •

Een lid vraagt aandacht voor een aangelegenheid die reeds eerder in de commissie opgeworpen werd, met name het onthouden van het voordeel van de oorlogsrenten 1940-1945 aan de krijgsgevangenen en weggevoerden voor de verplichte arbeidsdienst die nalieten te gepasten tijde hun erkenning te vragen. Nochtans zijn de aard en de duur van de oorlogsdiensten van de betrokkenen gekend door de bevoegde diensten van het Ministerie van Landsverdediging en Volksgezondheid, zodat er van die kant geen bezwaren kunnen ingeroepen worden om voor de belanghebbenden een gunstige regeling te treffen.

Een ander lid treedt volledig dat standpunt bij en verklaart niet te kunnen aanvaarden dat terzake een oplossing uit de weg wordt gegaan. Tevens maakt hij de bedenking dat het mogelijk is gebleken aan de gedeporteerden van de oorlog 1914-1918 een oorlogsrente toe te kennen zonder vooraf-

b) la création au 1er janvier 1972 d'un régime de pensions réduites en faveur de certaines veuves d'invalides de la guerre 1940-1945, dont le décès n'est pas en rapport avec l'invalidité de guerre;

c) les pensions des victimes civiles de la guerre ont été liées à celle des victimes militaires selon un coefficient constant. L'augmentation de ce dernier opérée au 1er avril 1971 ne couvre que trois trimestres en 1971 mais un exercice entier en 1972; de plus ce coefficient sera encore augmenté au 1er avril 1972;

d) à partir du 1er janvier 1972, le mode de calcul qui est employé actuellement dans le régime des pensions militaires pour le calcul des invalidités multiples est également appliqué aux invalides civils des deux guerres;

4° l'inscription d'un crédit provisionnel de 100 millions de francs, destiné à accorder dans le courant de l'année 1972 des avantages nouveaux aux victimes de guerre.

On peut donc conclure, en résumé, que la politique menée en faveur des victimes de guerre présente deux aspects distincts pour 1972 :

a) d'une part, on a prévu dans les articles ordinaires la mise en œuvre des avantages qui découlent de la tranche pour 1972 de la programmation 1968-1972;

b) d'autre part, on trouve à l'article 41.41 un crédit provisionnel de 100 millions qui permettra au Gouvernement d'accorder de nouveaux avantages aux victimes de guerre en 1972, au-delà de ce qui était déjà prévu dans la tranche pour 1972 de la programmation. Le Gouvernement veut ainsi marquer son souci constant d'améliorer le sort des plus méritants de nos compatriotes qui furent éprouvés par la guerre. Il a l'intention d'aborder très rapidement, en liaison étroite avec les associations représentatives des victimes de guerre la répartition de ce crédit provisionnel qui se présente en quelque sorte comme une anticipation sur la nouvelle programmation que le Gouvernement doit introduire pour 1973.

Toutefois, par souci de précision, il y a lieu d'observer que les différents facteurs d'augmentation sont partiellement compensés par la diminution du nombre de pensions et rentes de la guerre de 1914-1918 et dans une moindre mesure, par la diminution du nombre des pensions des invalides et des ascendants de la guerre de 1940-1945.

Cette compensation n'est cependant que partielle car l'Etat reste tenu au paiement des annuïtés fixes prévues par le plan de financement des pensions en cause.

• • •

Un membre attire l'attention sur un problème qui a déjà été évoqué précédemment en commission, en l'occurrence l'exclusion du bénéfice des rentes de la guerre de 1940-1945, des prisonniers de guerre et déportés pour le travail obligatoire qui ont négligé de demander leur reconnaissance en temps utile. Or, la nature et la durée des services de guerre des intéressés sont connues des services compétents des Ministères de la Défense nationale et de la Santé publique, de sorte que ceux-ci ne peuvent s'opposer à l'instauration d'un régime favorable aux intéressés.

Un autre membre appuie sans réserve ce point de vue et déclare ne pas pouvoir admettre qu'une solution soit écartée en la matière. Il fait également observer qu'il s'est révélé possible d'allouer sans reconnaissance préalable une rente de guerre aux déportés de la guerre de 1914-1918;

gaande erkenning; onder die voorwaarden ziet hij niet in waarom aan de weggevoerden voor de verplichte arbeidsdienst van de oorlog 1940-1945 een soortgelijke regeling geweigerd wordt.

De Staatssecretaris voor Begroting is er zich van bewust dat het ontstaan van rechtsverval ingevolge het verstrijken van de termijnen voor het aanvragen van het statuut van nationale erkentelijkheid ongetwijfeld een netelige aangelegenheid is, aangezien het vaststaat dat vele landgenooten nalieten zich te doen erkennen en daardoor verstoken blijven van een weliswaar niet zeer substantieel maar blijkbaar toch op prijs gesteld geldelijk voordeel.

Het valt thans moeilijk uit te maken of de afzijdigheid van de betrokkenen destijds ingegeven was door onwetendheid, onverschilligheid of andere bewegredenen.

Er zij nochtans onderstreept dat de termijnen voor het indienen der aanvragen niet onmiddellijk na de oorlog gesloten werden. Wat bijvoorbeeld de oud-krijgsgevangenen betreft wier statuut door de wet van 18 augustus 1947 werd vastgesteld, dient vermeld dat door de wet van 19 april 1963 als uiterste termijn 31 december 1963 voorgeschreven was. De weggevoerden voor de verplichte arbeidsdienst zagen van hun kant hun statuut geregeld door de besluitwet van 24 december 1946; door de wet van 9 juli 1951 werd de uiterste termijn voor de aanvragen op 31 januari 1952 bepaald, maar deze termijn werd achteraf door de wet van 7 juli 1953 naar 28 februari 1954 verschoven en uiteindelijk door de wet van 25 juni 1956 definitief vastgelegd op 31 oktober 1956.

De Staatssecretaris herinnert eraan dat de laatste jaren dikwijls door de voorstanders van de heropening van de termijnen, als argument ingeroepen werd dat velen nagelaten hebben hun aanspraken op een statuut van nationale erkentelijkheid te doen gelden omdat aan dit statuut oorspronkelijk geen voordelen verbonden waren.

Hij wenst in het midden te laten of het te verantwoorden is de nationale erkentelijkheid louter op grond van een geldelijk voordeel te waarderen.

Wat de oud-krijgsgevangenen betreft, kan dat argument overigens gemakkelijk weerlegd worden door eraan te herinneren dat reeds in 1947 bij artikel 7 van hun statuut aan de krijgsgevangenen die minstens zes maanden in gevangenschap hadden doorgebracht, een dotatie werd toegekend.

Hoe dan ook, de meningen omtrent de opportuniteit van de opheffing van het rechtsverval, ontstaan door het niet indienen der vragen om erkenning binnen de voorgeschreven termijnen, zijn verdeeld. Van de ene kant kan men niet ontkennen dat het vraagstuk een sociaal aspect vertoont, maar van de andere kant kan men terecht de vrees koesteren dat een heropening van de termijnen talrijke betwistingen zou uitlokken; het is inderdaad niet denkbeeldig dat de erkenningscommissies, nu de oorlog reeds zo ver in het verleden ligt, moeilijkheden zouden ondervinden om in ieder geval een uitspraak te waarborgen die volledig in de lijn ligt van de sedert jaren beslechte zaken. Het is o.m. om die reden dat de verenigingen van oorlogsslachtoffers over het algemeen de strekking tot het heropenen van de termijnen niet genegen zijn.

Wat ten slotte de vermeende discriminatie betreft op het stuk van de toekenning der oorlogsrenten tussen de weggevoerden van de oorlog 1914-1918 en 1940-1945, wijst de Staatssecretaris erop dat de wetgever het na de oorlog 1914-1918 niet nodig heeft geacht specifieke statuten van nationale erkentelijkheid in het leven te roepen, noch voor de oudstrijders en krijgsgevangenen, noch voor de politieke gevangenen, noch voor de inlichtingsagenten, noch voor de weggevoerden.

De toekenning van oorlogsrenten moest derhalve geschieden op andere gronden. Wat de oorlog 1940-1945 betreft, is het echter een algemene regel bij het verlenen van de oor-

logsrenten, dat de weggevoerden van de oorlog 1940-1945, in tegenstelling tot de weggevoerden van de oorlog 1914-1918, geen recht hebben op een statuut van nationale erkentelijkheid.

Le Secrétaire d'Etat au Budget se rend parfaitement compte que la caducité due au dépassement des délais fixés pour la demande du bénéfice d'un statut de reconnaissance nationale constitue un problème délicat; en effet, il est certain que de nombreux compatriotes ont négligé de se faire reconnaître et, partant, ont été exclus d'un avantage pécuniaire qui, s'il n'est pas très substantiel, n'en est apparemment pas moins apprécié.

Il est difficile, actuellement, de distinguer si le silence des intéressés fut inspiré, à l'époque, par l'ignorance, l'indifférence ou d'autres motifs.

Il convient néanmoins de souligner que les délais fixés pour l'introduction des demandes n'ont pas été clôturés immédiatement après la guerre. Ainsi, en ce qui concerne les anciens prisonniers de guerre, dont le statut a été réglé par la loi du 18 août 1947, il y a lieu de mentionner que la loi du 19 avril 1963 a fixé la date du 31 décembre 1963 comme dernier délai. Les déportés pour le travail obligatoire ont vu, pour leur part, leur statut réglé par l'arrêté-loi du 24 décembre 1946; la loi du 9 juillet 1951 a fixé le dernier délai pour l'introduction des demandes au 31 janvier 1952, mais cette date fut reculée au 28 février 1954 par la loi du 7 juillet 1953 et fut finalement fixée définitivement au 31 octobre 1956 par la loi du 25 juin 1956.

Le Secrétaire d'Etat rappelle que, ces dernières années, les partisans de la réouverture des délais ont souvent invoqué comme argument que de nombreuses personnes ont négligé de faire valoir leurs droits à un statut de reconnaissance nationale parce qu'aucun avantage n'était initialement attaché à un pareil statut.

La reconnaissance nationale doit-elle s'apprécier purement et simplement en fonction d'un avantage pécuniaire? C'est une question qu'il entend laisser ouverte.

En ce qui concerne les anciens prisonniers, cet argument est par ailleurs aisément réfutable: il suffit de rappeler que, dès 1947, l'article 7 de leur statut accordait une dotation aux prisonniers de guerre ayant passé six mois au moins en captivité.

Quoi qu'il en soit, les avis sont partagés sur l'opportunité de supprimer la déchéance du droit à être reconnu, qui serait due au fait que les demandes de reconnaissance n'ont pas été introduites dans les délais impartis. D'un côté, on ne peut nier que le problème présente un aspect social, mais de l'autre, on peut craindre à bon droit que la réouverture des délais ne suscite de nombreuses controverses; en effet, on peut facilement s'imaginer qu'en raison de l'éloignement de la guerre, les commissions de reconnaissance éprouvent des difficultés à garantir dans chaque cas une jurisprudence qui corresponde exactement à celle appliquée dans les affaires réglées depuis de nombreuses années. C'est en partie pour cette raison que les associations des victimes de la guerre ne sont, en général, guère favorable à la réouverture des délais.

Enfin, pour ce qui est de la discrimination supposée dans l'octroi des rentes de guerre entre les déportés de la guerre de 1914-1918 et ceux de 1940-1945, le Secrétaire d'Etat fait observer qu'à l'issue de la guerre de 1914-1918 le législateur n'a pas jugé nécessaire de créer des statuts spéciaux de reconnaissance nationale, que ce soit pour les anciens combattants et prisonniers de guerre, pour les prisonniers politiques, pour les agents de renseignement ou pour les déportés.

L'octroi de rentes de guerre a dès lors dû se faire pour d'autres motifs. Mais en ce qui concerne la guerre de 1940-1945, la règle générale est de se baser pour l'octroi de

logsrenten te stelen op het bestaan van een Statuut van nationale erkentelijkheid.

Tot besluit deelt de Staatssecretaris mede dat het in zijn bedoeling ligt de door de Regering opgerichte werkgroep voor de studie der vraagstukken van de oorlogsslachtoffers met een nieuw onderzoek van de kwestie te belasten, aan de hand van wat in de commissie naar voren is gebracht.

Sectie III. Sociale pensioenen.

De Staatssecretaris voor Begroting houdt vooraf onderstaande uiteenzetting :

Voor het begrotingsjaar 1972 bedraagt de rijksbijdrage in de sector van de sociale pensioenen 18 830,2 miljoen frank tegenover 16 393,4 miljoen frank op de aangepaste begroting voor 1971. De kredieten werden dus verhoogd met 2 436,8 miljoen frank, d.i. 14,9 % ten opzichte van de aangepaste begroting voor 1971.

De werkelijke verhoging van die kredieten voor het begrotingsjaar 1972 bedraagt in feite iets minder dan uit voornoemde bedragen blijkt.

Bij artikel 2 van de wet houdende de begroting van pensioenen voor het begrotingsjaar 1971 werd immers de toelage, die voor dat jaar moest worden uitbetaald aan de Rijksdienst voor werknemerspensioenen ter uitvoering van het koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, met 250 miljoen F verminderd.

Tot die vermindering met 250 miljoen kon worden overgegaan omdat de Rijksdienst voor werknemerspensioenen :

— vrijgesteld werd van de terugbetaling aan de Scharkist van een bedrag van 240 miljoen F pensioenbijdragen, terugbetaling die zij had moeten verrichten krachtens de wet van 5 augustus 1968 tot vaststelling van een zeker verband tussen de pensioenstelsels van de openbare sector en die van de privé-sector;

— voor 10 miljoen F minder moest bijdragen in de werkingskosten van de pensioencommissies omdat deze opgeslorpt werden door de arbeidsgerechten krachtens de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek.

Zonder deze vermindering van de kredieten met een bedrag van 250 miljoen F, zouden op de begroting voor 1971 de globale kredieten voor de sociale pensioenen 16 643,4 miljoen F bedragen hebben.

In dat geval zou de werkelijke kredietverhoging voor 1971 2 186,8 miljoen of 13,1 % bedragen.

In deze sectie III zijn de kredieten opgenomen in verband met de toelagen, dotaties, bijdragen of rijksteogenoetkomingen in de verschillende pensioenregelingen die tot de Sociale zekerheid behoren. Voor het jaar 1972 zijn de volgende kredieten uitgetrokken :

1° een toelage ten bedragen van 8 825,4 miljoen F ten behoeve van de Rijksdienst voor werknemerspensioenen. Deze toelage is sedert 1968 geïncorporiseerd bij koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967 en ze wordt sedert 1 januari 1970 elc jaar met 6 % verhoogd, overeenkomstig het bepaalde bij de wet van 24 juni 1969. Zij wordt daarenboven aangepast aan de ontwikkeling van het indexcijfer der consumptieprijzen. Er dient immers aan herinnerd te worden dat de financiering van de rust- en overlevingspensioenen

rentes de guerre sur l'existence d'un statut de reconnaissance nationale.

En conclusion, le Secrétaire d'Etat déclare qu'il a l'intention de charger le groupe de travail institué par le Gouvernement pour l'étude des problèmes des victimes de la guerre, de réexaminer la question à la lumière des éléments avancés par la commission.

Section III. Pensions sociales.

Le Secrétaire d'Etat au Budget a d'abord fait l'exposé suivant :

Pour l'année budgétaire 1972, les interventions de l'Etat dans le secteur des pensions sociales s'élèvent à 18 830,2 millions de F contre 16 393,4 millions de F pour le budget ajusté de 1971. L'augmentation des crédits atteint donc 2 436,8 millions de F ou 14,9 % par rapport au budget ajusté de 1971.

En fait, l'augmentation réelle de ces crédits pour l'année 1972 est légèrement inférieure à ce que ces montants dégageant.

En effet, l'article 2 de la loi contenant le budget des pensions pour l'année budgétaire 1971 a réduit, à concurrence de 250 millions la subvention due pour cette année à l'Office national des pensions pour travailleurs salariés en application de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés.

Cette réduction de 250 millions a pu intervenir parce que l'Office national des pensions pour travailleurs salariés :

— a été dispensé d'une part, du remboursement au Trésor de 240 millions à titre de cotisations de pension, auquel il était tenu conformément à la loi du 5 août 1968 établissant certaines relations entre les régimes de pension du secteur public et ceux du secteur privé;

— est déchargé, à concurrence de 10 millions des frais de fonctionnement des commissions de pension, étant donné que ces dernières ont été résorbées par les juridictions du travail en vertu de la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire.

Sans cette réduction de crédits d'un montant de 250 millions de francs, les crédits globaux pour les pensions sociales se seraient élevés à 16 643,4 millions de F pour le budget de 1971.

Dans ce cas, l'accroissement réel des crédits pour 1972 aurait atteint 2 186,8 millions de F ou 13,1 %.

Dans cette section III, sont inscrits les crédits relatifs aux subventions, dotations, contributions ou interventions de l'Etat dans les différents régimes de pensions relevant de la sécurité sociale. Pour l'année 1972, les crédits suivants ont été retenus :

1° une subvention d'un montant de 8 825,4 millions de francs en faveur de l'Office national des pensions pour travailleurs salariés. Cette subvention a été globalisée depuis 1968 par l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 et elle est augmentée chaque année de 6 % depuis le 1er janvier 1970, comme le prévoit la loi du 24 juin 1969. En outre, elle est adaptée en fonction de l'évolution de l'indice des prix à la consommation. En effet, il convient de rappeler que le financement des pensions de retraite et de survie des travail-

van de werknemers gewaarborgd wordt door de opbrengst der bijdragen van de gerechtigden en hun werkgevers, alsmede door de jaarlijkse toelagen ten laste van het Rijk.

2° een bijdrage ten belope van 592,3 miljoen F voor de vestiging van ouderdomrenten voor arbeidersweduwen, bedienden, zeelieden, mijnwerkers en vrijwillig verzekerden;

3° een dotatie ten bedrage van 1 528,4 miljoen F ten behoeve van de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen met het oog op de financiering van de uitgaven, voortvloeiende uit de wet van 1 april 1969 tot instelling van een gewaarborgd inkomen voor bejaarden;

4° een toelage ten bedrage van 4 758,1 miljoen F ten behoeve van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen, met het oog op de financiering van de pensioenregeling der zelfstandigen;

5° een tegemoetkoming ten bedrage van 3 038 miljoen in de uitgaven die op het stuk van invaliditeitspensioenen voortvloeien uit de toepassing van de besluitwet van 25 februari 1947 tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en daarmee gelijkgestelden;

6° een terugbetaling door het Rijk aan de Rijksdienst voor werknemerspensioenen van een bedrag van 88 miljoen F, d.i. het verschil tussen de uitkeringen betaald bij toepassing van de reglementering met betrekking tot het vervroegd pensioen ten behoeve van de gerechtigden op een statuut van nationale erkentelijkheid en de uitkeringen die bij ontstentenis van zodanige bepalingen betaald zouden zijn.

* * *

Op bladzijde 39 van de begroting, onder artikel 42.03 komen de toelagen voor die zijn verleend aan het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen. Die voor de toekenning van rust- en overlevingspensioenen dienende toelagen worden van 3 783 589 000 F in 1971 tot 4 758 059 000 F in 1972 opgevoerd. Het zou interessant zijn de ontwikkeling te kennen van de pensioenen van de gewezen zelfstandigen.

De Staatssecretaris voor Begroting wijst erop dat de jaarlijkse basisbedragen van het pensioen, overeenkomstig de wet van 9 juni 1970 houdende sociale programmatica ten voordele van de zelfstandigen, verhoogd zullen worden als volgt:

	p. m. op 1-7-1971	op 1-7-1972
Gezin	48 000	51 000
Alleenstaanden ...	32 400	36 300

Bij een constant indexcijfer $114,20 \times 1,02^3$, wordt het pensioen overeenkomstig de huidige wet in 1972 verhoogd als volgt:

	p. m. op 1-10-1971	op 1-2-1972	op 1-7-1972
Gezin	52 877	53 934	57 305
Alleenstaanden ...	35 692	36 405	40 787
	(indexcijfer $114,20 \times 1,02^3$)	(indexcijfer $114,20 \times 1,02^3$)	

* * *

leurs salariés est assuré par le produit des cotisations des assujettis et de leurs employeurs et par des subventions annuelles à charge de l'Etat;

2° une contribution d'un montant de 592,3 millions de F, pour la constitution des rentes de vieillesse des veuves d'ouvriers, des employés, des marins, des ouvriers mineurs et des assurés libres;

3° une dotation d'un montant de 1 528,4 millions de F en faveur de la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie en vue du financement des dépenses découlant de la loi du 1er avril 1969 instituant un revenu garanti pour les personnes âgées;

4° une subvention d'un montant de 4 758,1 millions de F en faveur de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants pour le financement du régime de pensions des travailleurs indépendants;

5° une intervention d'un montant de 3 038 millions de F dans les dépenses résultant, en matière de pensions d'invalidité, de l'application de l'arrêté-loi du 25 février 1947 coordonnant et modifiant les lois sur le régime de retraite des ouvriers mineurs et assimilés;

6° un remboursement par l'Etat à l'Office national des pensions pour travailleurs salariés, d'un montant de 88 millions de F représentant la différence entre les prestations payées en application de la réglementation relative à la pension anticipée en faveur des bénéficiaires d'un statut de reconnaissance nationale et les prestations qui auraient été payées en l'absence de telles dispositions.

* * *

A la page 39 du budget, figurent sous l'article 42.03, les subventions allouées à l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants. Ces subventions servent à octroyer des pensions de retraite et de survie passant de 3 783 589 000 F en 1971 à 4 758 059 000 F en 1972. Il serait intéressant de connaître l'évolution des pensions des anciens travailleurs indépendants.

Le Secrétaire d'Etat au Budget signale que, conformément à la loi du 9 juin 1970 portant programmation sociale en faveur des travailleurs indépendants, les montants annuels de base de la pension seront augmentés comme suit:

	p. m. au 1-7-1971	au 1-7-1972
Ménage	48 000	51 000
Isolés	32 400	36 300

A index constant, $114,20 \times 1,02^3$, les augmentations de pension, à intervenir en 1972 selon la législation actuelle, se présentent comme suit:

	p. m. au 1-10-1971	au 1-2-1972	au 1-7-1972
Ménage	52 877	53 934	57 305
Isolés	35 692	36 405	40 787
	(index $114,20 \times 1,02^3$)	(index $114,20 \times 1,02^3$)	(index $114,20 \times 1,02^3$)

* * *

Een lid verzoekt om uitleg i.v.m. de mijnwerkers pensioenen. Hij wenst met name te vernemen hoeveel pensioenen door de A. S. L. K. en het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers worden uitgekeerd.

Antwoord van de Staatssecretaris voor Begroting.

A. — De in de begroting van pensioenen aangevraagde kredieten hebben in het bijzonder betrekking op de volgende voorzieningen voor mijnwerkers :

Rust- en overlevingspensioenen, invaliditeitspensioenen en de met die prestaties gepaard gaande voordelen (levering van kolen, vakantiegeld).

1. Sedert 1 januari 1968 (koninklijk besluit n° 50 van 24 oktober 1967) zijn de rust- en overlevingspensioenen voor de werkzaamheden die men als mijnwerker heeft verricht, ingeschakeld in de door de Rijksdienst voor werknemerspensioenen beheerde pensioenstelsels voor werknemers.

De onder artikel 42.01 in de begroting van pensioenen ingeschreven rijkssubsidie heeft geen bijzondere bestemming en heeft dan ook niet specifiek betrekking op de aan de mijnwerkers toegekende pensioenen of de daarmee samenhangende voordelen.

2. De invaliditeitspensioenen zijn volledig ten laste van de Staat en worden gefinancierd uit de dotatie die onder artikel 42.05 in de begroting is ingeschreven.

I. — De rust- en overlevingspensioenen voor het werk dat men als mijnwerker heeft verricht, zijn geïndividualiseerd en berekend volgens de beginselen die gelden voor de werknemerspensioenen : koppeling van het pensioen aan de duur van de loopbaan en het op de individuele rekening voorkomende bezoldigingsniveau (het gedeelte van het pensioen dat betrekking heeft op de beroepsloopbaan vóór 1968 wordt evenwel berekend op basis van bijzondere vaste bezoldigingen).

Voor de pensioengerechtigde leeftijd en de wijze van berekening van de mijnwerkerspensioenen gelden speciale regels, die eveneens variëren naargelang het gaat om bovengrondse of ondergrondse arbeidsprestaties.

Er dient aan herinnerd te worden dat de pensioenen die vóór 1 januari 1968 zijn ingegaan, onderworpen blijven aan de bepalingen die vóór het koninklijk besluit n° 50 in voege waren.

Op al deze pensioenen zijn de verhogingen toepasselijk welke vastgesteld zijn in de sociale programmering in verband met de pensioenen van de werknemers.

II. — Het bedrag van de invaliditeitspensioenen is forfaitair vastgesteld; het varieert volgens de burgerlijke stand van de betrokkene en is verschillend naargelang het gaat om een bovengrondse of een ondergrondse mijnwerker. Voor de invaliditeitspensioenen is geen pensioengerechtigde leeftijd vastgesteld; het volstaat dat de betrokkene het vereiste aantal dienstjaren heeft en ongeschikt verklaard wordt om hetzij normale ondergrondse en bovengrondse arbeid te verrichten in de mijn (in dit laatste geval moet hij minstens 10 jaar mijnarbeid kunnen laten gelden), hetzij ondergrondse arbeid te verrichten (in dit laatste geval moet hij eveneens het bewijs leveren van minstens 10 jaar mijnarbeid waarvan ten minste 5 jaar ondergrondse arbeid).

Un membre a demandé des explications au sujet des pensions des ouvriers mineurs. Il désire plus particulièrement savoir quel est le nombre de pensions liquidées par la C. G. E. R. et par le Fonds national des ouvriers mineurs.

Réponse du Secrétaire d'Etat au Budget :

A. — Les crédits sollicités au budget des pensions concernent plus particulièrement les ouvriers mineurs à l'égard des prestations suivantes :

les pensions de retraite ou de survie, les pensions d'invalidité et les avantages annexes de ces prestations (fournitures de charbon, pécule de vacances).

1. Depuis le 1er janvier 1968 (arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967), les pensions de retraite et de survie accordées en raison d'une occupation exercée en qualité d'ouvrier mineur sont intégrées dans les régimes de pensions pour travailleurs salariés, gérés par l'Office national des pensions pour travailleurs salariés.

La subvention de l'Etat inscrite à l'article 42.01 du budget des pensions ne reçoit pas d'affectation spécialisée et ne concerne dès lors pas spécifiquement les pensions accordées aux ouvriers mineurs ou leurs avantages annexes.

2. Les pensions d'invalidité sont entièrement à charge de l'Etat et sont financées par la dotation budgétaire inscrite à l'article 42.05.

I. — Les pensions de retraite ou de survie accordées en raison d'une occupation exercée en qualité d'ouvrier mineur sont individualisées et sont calculées sur base des mêmes principes que ceux applicables aux pensions des travailleurs salariés : liaison de la pension à la durée de la carrière et au niveau de rémunérations inscrites au compte individuel (la partie de la pension afférente à la carrière professionnelle antérieure à 1968 est cependant calculée sur la base de rémunérations forfaitaires spéciales).

Des règles spéciales existent cependant au profit des pensions d'ouvriers mineurs en ce qui concerne l'âge de prise de cours et les modalités de calcul, qui peuvent également varier selon qu'il s'agit d'une occupation exercée au fond ou à la surface.

Il y a lieu de rappeler que les pensions ayant pris cours avant le 1er janvier 1968 restent régies par les dispositions antérieures à l'arrêté royal n° 50.

Toutes ces pensions bénéficient des augmentations prévues par la programmation sociale arrêtée à l'égard des pensions des travailleurs salariés.

II. — Les pensions d'invalidité sont forfaitaires; elles varient cependant selon l'état civil de l'intéressé et selon qu'il s'agit d'un ouvrier mineur du fond ou de la surface. Elles ne sont pas liées à un âge de prise de cours déterminé; il suffit que l'intéressé justifie du nombre d'années de services requis et soit déclaré incapable de travailler normalement soit au fond et à la surface des entreprises minières (dans ce cas, il doit justifier d'un minimum de 10 années de services miniers) soit au fond des entreprises minières (dans ce cas, il doit également justifier d'un minimum de 10 années de services miniers, dont 5 au moins au fond).

Wanneer de betrokkene een rustpensioen geniet of 65 jaar is, vervalt zijn invaliditeitspensioen (ongeacht de andere voorwaarden waaraan de toekenning van het pensioen is onderworpen). De sociale programmatie in verband met de pensioenen van de werknemers geldt eveneens voor de invaliditeitspensioenen van de mijnwerkers.

III. — De rust- en overlevingspensioenen worden toegekend door de Rijksdienst voor werknemerspensioenen en worden uitbetaald door de Rijkskas voor rust- en overlevingspensioenen.

De invaliditeitspensioenen worden toegekend en uitbetaald door het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers.

B. — *Statistische gegevens in verband met het aantal pensioengerechtigden.*

I. — *Rust- en overlevingspensioenen :*

1° *Pensioenen die vóór 1 januari 1968 zijn ingegaan.*

	Rust- pensioen	Overlevings- pensioen	Totaal
Op 31-12-1967 ...	35 403	47 738	83 141
Op 31-12-1968 ...	30 439	45 469	75 908
Op 31-12-1969 ...	27 934	43 346	71 280
Op 31-12-1970 ...	21 836	29 675	51 511
Op 31-12-1971 ...	19 515	27 624	47 139

2° *Pensioenen die op 1 januari 1968 zijn ingegaan :*

In verband met de werknemerspensioenen toegekend uit hoofde van werkzaamheden die als mijnwerker zijn verricht, zijn geen statistische gegevens beschikbaar; de gepensioneerde mijnwerkers maken immers deel uit van de massa gepensioneerde werknemers, aangezien slechts één enkele wetgeving van toepassing is.

II. — *Invaliditeitspensioenen.*

Op 31-12-1967	48 183	pensioengerechtigden
Op 31-12-1968	46 996	pensioengerechtigden
Op 31-12-1969	44 842	pensioengerechtigden
Op 31-12-1970	44 865	pensioengerechtigden
Op 31-12-1971	44 082	pensioengerechtigden
Op 31-12-1972	43 500	pensioengerechtigden (voorzichten).

III. — *Renten.*

Op 1 januari 1972 :

1° *Aantal renten toegekend door het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers :*

— renten toegekend samen met pensioenen die ingegaan zijn vanaf 1 januari 1968	26 300
— renten toegekend samen met pensioenen die vóór 1 januari 1968 zijn ingegaan	3 359
	<hr/>
	29 659

Le bénéfice de la pension d'invalidité prend fin (indépendamment des autres conditions auxquelles est subordonné son octroi) lorsque l'intéressé bénéficie d'une pension de retraite ou lorsqu'il est âgé de 65 ans. Les pensions d'invalidité des ouvriers mineurs ont également bénéficié de la programmation sociale arrêtée à l'égard des pensions de travailleurs salariés.

III. — Les pensions de retraite ou de survie sont accordées par l'Office national des pensions pour travailleurs salariés et payées par la Caisse nationale des pensions de retraite et de survie.

Les pensions d'invalidité sont accordées et payées par le Fonds national de retraite des ouvriers mineurs.

B. — *Informations statistiques relatives au nombre de bénéficiaires :*

I. — *En matière de pensions de retraite et de survie :*

1° *Pensions ayant pris cours avant le 1er janvier 1968 :*

	Pensions de retraite (bénéficiaires)	Pensions de survie (bénéficiaires)	Total
Au 31-12-1967	35 403	47 738	83 141
Au 31-12-1968	30 439	45 469	75 908
Au 31-12-1969	27 934	43 346	71 280
Au 31-12-1970	21 836	29 675	51 511
Au 31-12-1971	19 515	27 624	47 139

2° *Pensions ayant pris cours à partir du 1er janvier 1968 :*

Les informations statistiques afférentes aux pensions de travailleurs salariés, accordées en raison d'une occupation exercée en qualité d'ouvrier mineur, ne sont pas disponibles; les pensionnés mineurs sont en effet intégrés dans la masse des pensionnés salariés puisqu'il n'existe plus qu'une seule législation applicable.

II. — *En matière de pensions d'invalidité :*

Au 31-12-1967	48 183	bénéficiaires
Au 31-12-1968	46 996	bénéficiaires
Au 31-12-1969	44 842	bénéficiaires
Au 31-12-1970	44 865	bénéficiaires
Au 31-12-1971	44 082	bénéficiaires
Au 31-12-1972	43 500	bénéficiaires (prévisions).

III. — *En matière de rentes :*

Au 1er janvier 1972 :

1° *Rentes payées par le Fonds national de retraite des ouvriers mineurs :*

— rentes jointes à des pensions ayant pris cours à rentes du 1 ^{er} janvier 1968	26 300
— rentes jointes à des pensions ayant pris cours avant le 1 ^{er} janvier 1968	3 359
	<hr/>
	29 659

<p>2° Renten die in het pensioen zijn verwerkt :</p> <p>— pensioenen ingegaan vanaf 1 januari 1968 ... 6 045</p> <p>— pensioenen ingegaan vóór 1 januari 1968 ... .. 63 952</p> <hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">64 997</p>	<p>2° Rentes intégrées dans la pension :</p> <p>— dans le chef de pensions ayant pris cours à partir du 1er janvier 1968 ... .. 6 045</p> <p>— dans le chef de pensions ayant pris cours avant le 1er janvier 1968 ... .. 63 952</p> <hr style="width: 100px; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> <p style="text-align: right;">64 997</p>
--	---

3° Renten uitbetaald door de A. S. L. K. : ongeveer 21 000 rentetrekken.

* * *

De artikelen van de begroting van pensioenen voor het begrotingsjaar 1972 en de begroting in haar geheel worden aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

De Verslaggever,

G. BOEYKENS.

De Voorzitter,

3° Rentes payées par la C. G. E. R. : environ 21 000 rentes.

* * *

Les articles ainsi que l'ensemble du budget des pensions pour l'année budgétaire 1972 ont été adoptés par 10 voix et 2 abstentions.

Le Rapporteur,

Le Président,

A. DEQUAE.
